

หน่วยที่ 2

เปิดประชุมกอง

หน่วยที่ 2

เปิดประชุมกอง

สาระการเรียนรู้

1. ระบบหมู่
 - การแบ่งหมู่
 - ตำแหน่งต่างๆ ในหมู่
2. พิธีเปิดประชุมกอง
3. พิธีปิดประชุมกอง

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อศึกษาจบเนื้อหาแล้ว ลูกเสือสามารถ

1. บอกความหมายของระบบหมู่ได้
2. บอกประโยชน์ของระบบหมู่ได้
3. บอกตำแหน่งและภาระหน้าที่ของลูกเสือแต่ละคนในหมู่ได้
4. แบ่งลูกเสือในห้องออกเป็นหมู่ตามความเหมาะสม
5. ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในหมู่ได้ถูกต้อง เหมาะสม
6. เป็นผู้สุภาพเรียบร้อย
7. เป็นผู้มีระเบียบวินัย และรับผิดชอบในตนเอง

เนื้อหา

1. ระบบหมู่

สิ่งมีชีวิตโดยทั่วไปมักจะเป็นสัตว์สังคม อาศัยอยู่รวมกันเป็นกลุ่มหรือฝูงใหญ่ ทำหน้าที่ร่วมกันในการดำรงชีวิตประจำวัน ทำให้ประสบผลสำเร็จในการดำรงชีวิต ทั้งในด้านการหาอาหาร และการเอาตัวรอดจากอันตรายต่าง ๆ เช่น ฝูงสิงโต สุนัขป่าไฮยีนา หรือหมาใน ที่รวมกลุ่มกันออกล่าหาอาหาร มักจะประสบผลสำเร็จมากกว่าที่จะออกล่าตัวเดียวโดดเดี่ยว ฝูงม้าลายหรือควายป่าที่อยู่รวมกันเป็นฝูง ช่วยกันระแวดระวังภัยช่วยกันต่อสู้กับสัตว์ผู้ล่า มักจะเอาตัวรอดได้ ส่วนที่แตกฝูงออกไปตามลำพังตัวเดียว มักจะเอาตัวไม่รอดตกเป็นเหยื่อของสัตว์นักล่า

ภาพที่ 2.1 ระบบหมู่ในธรรมชาติของสัตว์ป่า

ระบบหมู่ (Patrol System) เป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่ใช้ในการพัฒนาศักยภาพของลูกเสือ มีหลักการสำคัญคือปลูกจิตสำนึกและเสริมสร้างความสามัคคีภายในหมู่หรือกลุ่ม เพราะความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจเป็นน้ำหนึ่งใจเดียว จะสร้างพลังในการทำงานอย่างมากมาย ดังคำกล่าวที่ว่าความสามัคคีคือพลัง หากชนกลุ่มใดมีความสามัคคี ก็จะสามารถเอาชนะอุปสรรคขวากหนามต่าง ๆ ได้ แต่ถ้าคนในชาติขาดความสามัคคี มีแต่ทะเลาะเบาะแว้ง ชิงดีชิงเด่น ขัดแย้งขัดขากัน ชาตินั้นก็จะมีแต่ความเสื่อม ถอยหลังเข้าคลอง ไม่สามารถพัฒนาประเทศให้ทันกับประเทศอื่นได้ กลายเป็นประเทศด้อยพัฒนาถาวร ซึ่งอาจจะนำไปสู่การสิ้นชาติได้ ดังตัวอย่างของการเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 แต่ถ้ามีความรักความสามัคคีกัน ถึงจะมีจำนวนน้อยก็สามารถเอาชนะคนหมู่มากได้ ดังเช่นชาวบ้านบางระจัน

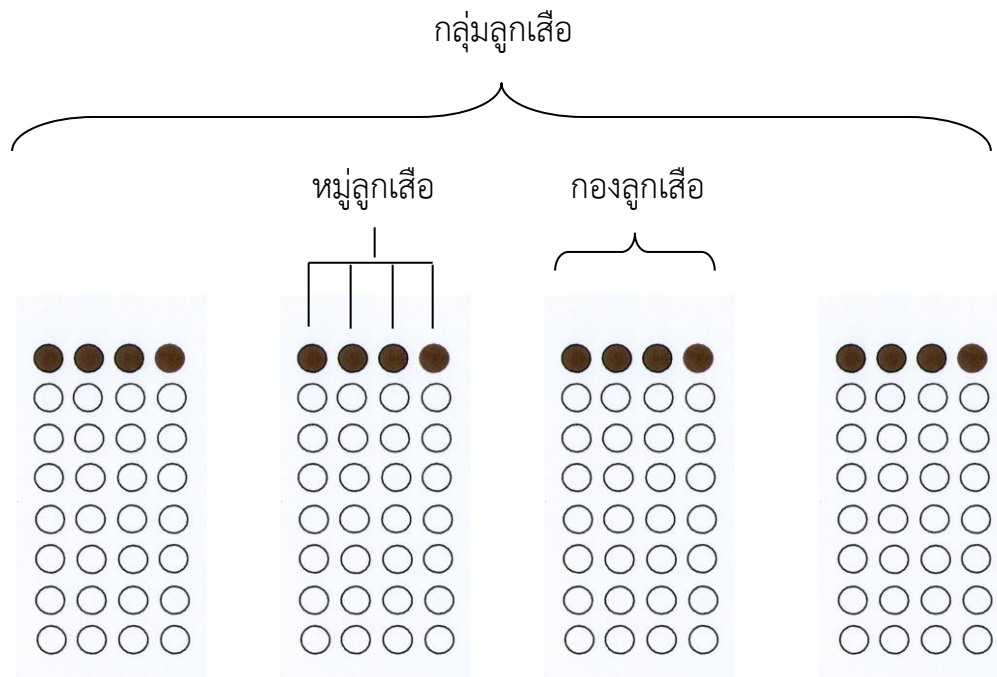
- ชาวบ้านบางระจันแพ้พม่าเพราะเหตุใด
- ถ้าชาวบ้านบางระจันได้รับการสนับสนุนอาวุธและปืนใหญ่ ลูกเสือคิดว่าชาวบ้าน
บางระจัน จะแพ้หรือไม่.....เพราะเหตุใด
- สาเหตุสำคัญข้อใดที่ทำให้ไทยรบแพ้และตกเป็นเมืองขึ้นของพม่า

ภาพที่ 2.2 ชาวบ้านบางระจัน

การพัฒนาศักยภาพของลูกเสือโดยใช้ระบบหมู่นั้น จะใช้วิธีการรวมกลุ่มแล้วแบ่งหน้าที่กันทำ นั่นคือในแต่ละห้อง จะแบ่งออกเป็นกลุ่มๆ เรียกว่าหมู่มูลูกเสือ แต่ละหมู่มูลูกเสือจะมีสมาชิกประมาณ 6-8 คน ลูกเสือ 2-4 หมู่มูลูกเสือจะรวมกันเป็นกองลูกเสือ ลูกเสือหลาย ๆ กองจะรวมกันเป็นกลุ่มลูกเสือ

กลุ่มลูกเสือที่ประกอบด้วยลูกเสือหลายประเภท เช่น ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่และลูกเสือวิสามัญ หรือลูกเสือสำรองกับลูกเสือสามัญ เช่นนี้เรียกว่ากลุ่มผสม ถ้ากลุ่มผสมที่ประกอบด้วยลูกเสือครบทั้ง 4 ประเภท ได้แก่ ลูกเสือสำรอง ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ เรียกว่า **กลุ่มสมบูรณ์**

ภาพที่ 2.3 การจัดกลุ่มลูกเสือ

ในการจัดกิจกรรมระบบหมู่ นั้น สมาชิกแต่ละคนในหมู่ จะได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกันออกไป ได้แก่

1. นายหมู่ (Patrol Leader) ทำหน้าที่รับผิดชอบดูแลทั่ว ๆ ไปภายในหมู่ ทำหน้าที่ประสานงานกับผู้กำกับ และบุคคลภายนอกซึ่งอาจมาติดต่อเยี่ยมเยียน
2. รองนายหมู่ (Assistant Patrol Leader) ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยนายหมู่ คอยช่วยเหลือนายหมู่ในกิจการทั่ว ๆ ไป และทำหน้าที่แทนนายหมู่ หากนายหมู่ติดภารกิจ ไม่สามารถอยู่ประจำหมู่ได้
3. พลาธิการ (Quarter Master) ทำหน้าที่จัดหาและคอยดูแลรักษาพัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในหมู่ ให้มีจำนวนเพียงพอ และพร้อมต่อการใช้งาน
4. หัวหน้าคนครัว (Cooker) ทำหน้าที่รับผิดชอบดูแลด้านสุทกรรม ทำอาหารให้กับสมาชิกภายในหมู่ ควบคุมดูแลวัสดุ อุปกรณ์ในการประกอบอาหาร ทำความสะอาดและจัดเก็บรักษา
5. ผู้ช่วยคนครัว (Assistant Cooker) ทำหน้าที่ช่วยเหลือหัวหน้าคนครัว ในการจัดเตรียมวัตถุดิบ และวัสดุ อุปกรณ์ในการประกอบอาหาร ตลอดจนการทำมาความสะอาดและจัดเก็บรักษาให้เป็นระเบียบเรียบร้อย
6. คนหาน้ำ (Water Carrier) ทำหน้าที่จัดหาน้ำดื่ม น้ำใช้ ตลอดจนภาชนะบรรจุ กักเก็บน้ำให้พอใช้ ตลอดระยะเวลาที่ต้องใช้ชีวิตกิจกรรมภาคสนามร่วมกัน

7. คนหาฟืน (Wood Carrier) ทำหน้าที่หาวัตถุดิบเชื้อเพลิง ที่เป็นแหล่งพลังงานในการประกอบอาหารและให้ความอบอุ่น ตลอดจนการดูแลเก็บรักษาไม่ให้เปียกชื้น สามารถใช้งานได้ทันที ในยามที่ต้องการ

8. บริการทั่วไป (Odd Job man) ทำหน้าที่คอยให้ความช่วยเหลือ สมาชิกคนอื่น ๆ ภายใน หมู่ที่ต้องการความช่วยเหลือ

ในกรณีที่มีจำนวนลูกเสือไม่ครบจำนวนตามตำแหน่งหน้าที่ ให้กำหนดตำแหน่งตามความสำคัญในหมู่ดังนี้

- หากมีจำนวนลูกเสือในหมู่ 4 คน ให้มีตำแหน่งนายหมู่ พลาธิการ คนครัว และรองนายหมู่

- หากมีจำนวนลูกเสือในหมู่ 6 คน ให้มีตำแหน่งนายหมู่ พลาธิการ คนครัว คนหาน้ำ คนหาฟืนและรองนายหมู่

ทั้งนี้ ไม่ว่าแต่ละคนจะมีตำแหน่งหรือทำหน้าที่อะไร การเข้าแถวในระบบหมู่ทุกครั้ง นายหมู่ จะต้องเป็นหัวแถวอยู่ด้านขวาสุด และรองนายหมู่จะต้องอยู่ซ้ายสุดของหมู่

การแบ่งหมู่

การแบ่งหมู่ลูกเสือที่จะทำให้ได้กองลูกเสือที่มีระเบียบ สวยงาม มีขนาดความสูงของร่างกายใกล้เคียงกันในแต่ละหมู่ ทำได้ง่าย ๆ ดังนี้

1. ให้สมาชิกของลูกเสือในห้องหรือในกอง เข้าแถวหน้ากระดานแถวเดียว เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ

2. กำหนดจำนวนหมู่และสมาชิกในแต่ละหมู่ เช่น ในกองที่มีลูกเสือ 40 คน ก็อาจแบ่งออกได้เป็น 4 หมู่ หมู่ละ 10 คน หรือแบ่งเป็น 5 หมู่ หมู่ละ 8 คน

3. แยกหมู่ ถ้าแบ่งเป็น 4 หมู่ ให้ลูกเสือในแถวนับ 4

ถ้าแบ่งเป็น 5 หมู่ ให้ลูกเสือในแถวนับ 5

จากนั้น ให้คนที่นับ 1 ก้าวออกมาข้างหน้า 4 ก้าว

ให้คนที่นับ 2 ก้าวออกมาข้างหน้า 2 ก้าว

คนที่นับ 3 ให้ยืนอยู่กับที่

ให้คนที่นับ 4 ก้าวถอยไปข้างหลัง 2 ก้าว

ให้คนที่นับ 5 ก้าวถอยไปข้างหลัง 4 ก้าว

4. จัดหมู่ ผู้กำกับสั่งขวาหัน เลื่อนชิดเข้าไป จัดแถวให้ตรงคนหน้า จะได้กองลูกเสือที่เป็นระเบียบสวยงาม มีจำนวนหมู่ตามที่กำหนดไว้ โดยปกติคนที่อยู่หัวแถวจะทำหน้าที่นายหมู่ แต่อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

เข้าแถวหน้ากระดาน

แยกหมู่

จัดหมู่

ภาพที่ 2.4 การแบ่งหมู่ลูกเสือ

การจัดกิจกรรมลูกเสือวิสามัญนั้น มีวัตถุประสงค์สำคัญคือให้ลูกเสือได้ฝึกฝนตนเองและเกิดการพัฒนาความรู้ความสามารถ ลูกเสือทุกคนควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆ

ดังนั้นจึงควรจะมีการสลับปรับเปลี่ยนตำแหน่งกันทุกครั้งที่มีกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการสไลด์เลื่อนตำแหน่ง เช่น ลูกเสือที่ทำหน้าที่นายหมู่ในครั้งนี้ ครั้งต่อไปก็เปลี่ยนไปทำหน้าที่เป็นรองนายหมู่และให้คนที่ 2 เลื่อนขึ้นมาทำหน้าที่นายหมู่แทน สลับกันไปเรื่อยๆ จะทำให้ทุกคนมีโอกาสได้แสดงความสามารถ เกิดการเรียนรู้ และภูมิใจในความสามารถของตนเอง

■ ให้ลูกเสือแบ่งหมู่และลงตำแหน่งในหมู่ให้ครบถ้วน

กลุ่มลูกเสือหน่วย (บอกชื่อสถานศึกษา)

กองที่ หมู่ที่

ผู้กำกับกองลูกเสือ

รองผู้กำกับ 1.

2.

สมาชิกในหมู่

1. นายหมู่

2. รองนายหมู่

3. พลาธิการ

4. หัวหน้าคนครัว

5. ผู้ช่วยคนครัว

6. คนหาน้ำ

7. คนหาไฟน

8. บริการทั่วไป